

Sms-er til rådhuset blir ikke arkivert

LOVER BEDRING: Rådmann Harald Danielsen i Arendal kommune skal bli bedre på å følge rutiner for arkivering.

Rådmannen og resten av Arendal kommune får kritikk for mangelfull arkivering av tekstmeldinger og e-poster som har betydning for saksbehandling. Nå varsles en rekke pålegg fra Statsarkivet.

MARIT ELISABETH STRAND
maers@agderposten.no 976 38 152

– All dokumentasjon skal arkiveres, det spiller ingen rolle om det står skrevet i en sms eller på ei steintavle. Det er innholdet som er viktig, ikke mediet, sier Kjetil Reithaug, statsarkivar ved Statsarkivet i Kristiansand.

Statsarkivet har varslet elleve pålegg etter et tilsyn med Arendal kommune i oktober i år.

– **Må bli bedre**

– Arkiverer du

funnene hos Arendal kommune som skuffende – Det er trist når en sentral kommune med såpass mange innbyggere ikke oppfyller kravene i arkivloven. Arendal kommune er skuffende langt unna toppformen, sier Reithaug. Ifølge statsarkivaren kan manglende arkivering få store konsekvenser: – Kommunens saksbehandlere, innbyggere og ettertiden mangler informasjon, og får dermed et skjev bilde av situasjonen, sier Reithaug.

Mangler rutiner

Et av funnene er at fylkets største kommune ikke har laget rutiner for håndtering av henvendelser på tekstmeldinger eller sosiale medier.

– Hva skjer med tekstmeldingene til kommunalt ansatte nå?

– Det er litt forskjellig. Noen vet at meldingene er viktige for kommunen og innbyggerne. Andre skjønner

Offentlighet og innsyn

Espen Sjøvoll

Norsk Arkivråd

30. januar 2018

I journalen skal ein registrere alle inngåande og utgåande dokument som etter offentleglova §4 må reknast som saksdokument for organet, dersom dei er eller blir saksbehandla og har verdi som dokumentasjon

---

Forskrift om arkiv

Utfordringen er den glidende overgangen

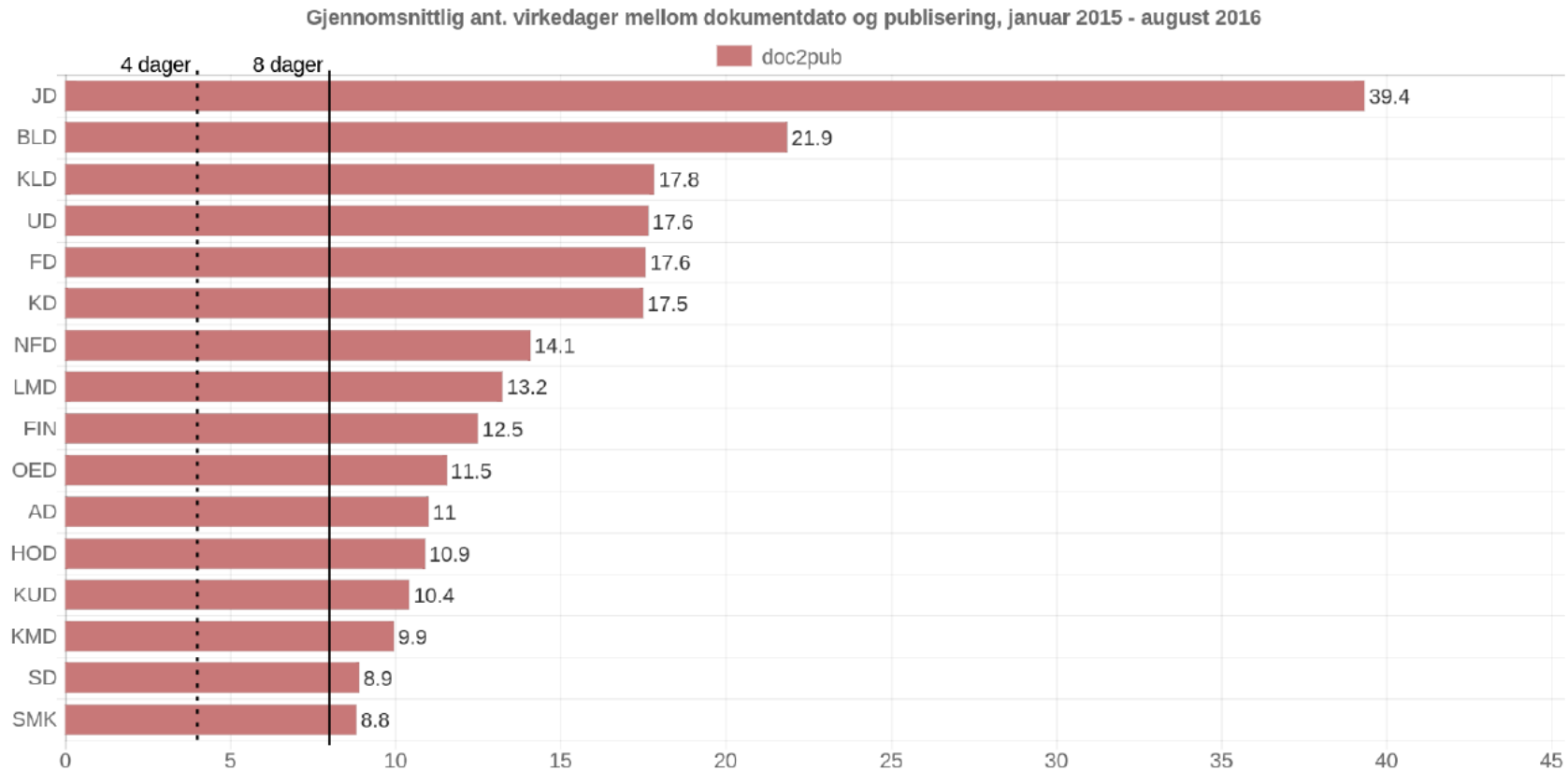
Journalverdig

Ikke journalverdig

Brev
Notater
Analyser/beslutnings-underlag
Definerte organinterne dok.

E-post? (en del, men ikke alle)
SMS?(noen få, men stort sett ikke)

Twitter/Facebook info om en pressemelding

Figur 7: Den gjennomsnittlige forsinkelsen dokumentdato → publiseringsdato varierer fra 39 virkedager (Justis- og beredskapsdepartementet) til oppunder 9 virkedager (Statsministerens kontor, Samferdselsdepartementet). Vi har markert fire dager som en grense for hvor raskt dokumenter ideelt bør tilgjengeligjøres i OEP (se side 14).

Den sørgelige virkeligheten

- › RR-rapport viser tydelig at journalføringen i forvaltningen i dag ikke i tilstrekkelig grad gir muligheter for innsyn:
  - › Vesentlig informasjon blir ikke journalført og arkivert
  - › Det journalføres etter saksbehandling
  - › Dokumenter forhåndsuntas
- › Erfaringer fra tilsyn viser også store mengder informasjon i fagsystemer aldri kommer på journalen

Hvilke problemer skal vi prioritere?

- › Erfaringene er at veldig mange offentlige virksomheter har grunnleggende utfordringer med arkivdanningen
- › Noen viktige gjengangere:
  - › Pulverisert arkivansvar
  - › Manglende bevissthet rundt fagsystemer utover NOARK
  - › Manglende sikring av eksisterende digitalt arkivmateriale

Tilsyn i 2016

Antall tilsyn	Antall pålegg	Snitt (pålegg per tilsyn)
45	212	5

Tilsyn i 2017

Antall tilsyn	Antall pålegg	Snitt (pålegg per tilsyn)
31 (28 m ferdig rapport)	189 (i ferdige rapporter)	6,75

Må vi senke ambisjonsnivået?

- › Epost, workspace, sms osv. er kommet for å bli
- › Vil vi få alle ansatte i offentlig forvaltning til å vurdere om eposten eller sms-en er gjenstand for saksbehandling eller har verdi som dokumentasjon?
- › Hva blir konsekvensen av å senke ambisjonene?
- › Går det an i et «rettighetssamfunn»?

... eller må vi arbeide langs flere alternative akser?

- › Økt kompetanse og bevisstgjøring av ansvar i forvaltningen
- › Bedre tekniske løsninger
- › Økt grad av kontroll
- › Justering av lovverket

Økt kompetanse i forvaltningen

- Arkivverket mener at økt kompetanse og bevisstgjøring er vesentlig for å sikre bedre etterlevelse av lovverket
- Starter nå et stort veiledningsprosjekt om i journalføringsplikten og arkivplikten
  - Skal bidra til å presisere og avgrense forpliktelsene som virksomhetene og den enkelte har til å journalføre og arkivere.
  - Skal gi økt forståelse av sentrale begreper og uttrykk, bl.a. ved bruk av relevante og gjenkjennbare eksempler for brukerne:
    - Dokument/saksdokument
    - At noe er gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon
    - Organinterne dokumenter
    - Dokumenter om innsyn
- Oppdrag fra KUD som del av regjeringens oppfølging av Riksrevisjonens rapport

Bedre tekniske løsninger

- › Saksbehandlingssystemet og de mulighetene som ligger i systemet, er svært viktig for hva som blir journalført,
  - › Er «Arkiv – by design» mulig som begrep?
- › Forventning til mengde og hastighet på informasjonsutvekslingen utelukker manuelle prosesser
- › Ergo: Bedre tekniske løsninger er helt nødvendig!
- › NOARK blir evaluert i 2018
- › AV har begynt å tenke på på hvilket nivå er standardisering hensiktsmessig?

Økt grad av kontroll (tilsyn)

- › De aller fleste forvaltningsleddene har etablerte rutiner for journalføring. Rutinene er som regel alltid etablert, selv om etterlevelsen varierer.
- › Arkivverket har derfor de siste årene lagt vekt på å øke omfanget og kvaliteten på våre tilsyn.
- › Tilsyn bidrar til bedre etterlevelse pga:
  - › Stor læringseffekt av selve tilsynet og etterarbeidet
  - › Bidrar til økt oppmerksomhet på ledernivå rundt utfordringene
  - › Utvalget har økt fokus på «risiko-objekter»
  - › Økt risiko for å "bli oppdaget" ved flere tilsyn

Justering av lovverket

- › Hvordan skal dagens forvaltning forholde seg til kryssende (motstridende?) kravene i arkivloven og offentlighetsloven?
- › Er dokumentbegrepet så «feil»? Er det ikke forvaltningens oppfatning av begrepet/det å «journalføre» som er gammeldags...? Betyr ikke Journalføre like godt «logging» (bare at vi stiller visse «sære» krav til hva som skal logges om det enkelte «dokument»/bevaringsobjekt)?
- › Hvordan kan regelverket tilpasses dagens forvaltning og e-innsyn?
- › Hvilke endringer må komme i regelverket for at kravene ikke skal gå på tvers av forventning til hastighet og metoder?

Spørsmål?
